

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра Соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

	Інформаційні технології в соціальній роботі (назва дисципліни)
підготовки	бакалавра (назва освітнього ступеня)
спеціальності	231 Соціальна робота (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми	Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота

Силабус навчальної дисципліни «Інформаційні технології в соціальній роботі»
підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна
робота, за освітньої програмою Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Гунько С. О.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри соціальної
роботи та педагогіки вищої школи протокол № 12 від 13. 01. 2021 р.

Завідувач кафедри:

Чернета С. Ю.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/ 5		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>2</u>
		Лекції <u>20</u> год.
ІНДЗ: немає		Практичні <u>48</u> год.
		Самостійна робота <u>72</u> год.
		Консультації <u>10</u> год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		Українська

ІІ. Інформація про викладача

ППП

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада

Контактна інформація

Дні занять

Гулько Степан Олександрович

кандидат педагогічних наук

доцент

доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

asfrob@gmail.com

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. Опис дисципліни

1. Анотація курсу:

Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження інформаційних технологій у всі сфери суспільного життя створюють принципово нові можливості для підвищення ефективності соціальної роботи. В інформаційному суспільстві робота в соціальній сфері потребує знань та вмінь ефективного пошуку, накопичення, обробки, зберігання, подання, передавання інформації. Доступність засобів інформаційних технологій, підвищення рівня інформаційної культури населення, розуміння можливості й необхідності застосування інформаційних технологій сприяють інформатизації соціальної сфери. Інформатизацію соціальної роботи сьогодні розглядають як частину процесу інформатизації соціальної сфери, тобто процесу розширеного виробництва і відтворення соціальних змін, що відбуваються в сучасному суспільстві за допомогою перспективних інформаційних технологій, на основі актуалізації ресурсних можливостей індивідів (груп) у вирішенні проблем життєдіяльності. Програма навчального курсу «Інформаційні технології в соціальній роботі» складена відповідно до навчального плану підготовки фахівця освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності «Соціальна робота». Навчальний курс спрямований на підготовку фахівця в сфері соціальної роботи високого рівня кваліфікації й компетентності з інформаційних технологій, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до професійного зростання.

2. Пререквізити

Вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні технології в соціальній роботі» базується на основі таких дисциплін:

Критичне мислення в соціальній сфері

Основи соціальної роботи

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування в студентів компетентностей в галузі використання інформаційних технологій для розв'язку практичних задач, які виникають у професійній діяльності соціального працівника, соціального педагога.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- формування умінь роботи з прикладним програмним забезпеченням загального призначення, яке використовується для обробки табличних даних (табличні процесори), інформаційних масивів (системи управління базами даних);
- формування умінь використання прикладного програмного забезпечення загального призначення для статистичної обробки результатів наукових досліджень у галузі соціальної роботи;
- формування умінь використання прикладного програмного забезпечення для проведення розрахунків пенсійного забезпечення, державних соціальних, страхових допомог різним категоріям населення.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу «Інформаційні технології в соціальній роботі» в студентів мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні, які проявляються у здатності:

- реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 2);
- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3);
- застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 4);
- планувати та управляти часом (ЗК 5);
- до знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 6);
- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 7);
- використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 8);
- вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 9);
- до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 10);
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 11);
- приймати обґрунтовані рішення (ЗК 12);
- мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13);
- до визначеності і наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК 14);
- діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15).

Фахові, які проявляються у здатності:

- до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади (ФК 4);
- до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах (ФК 5);
- виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності (ФК 17).

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історико-теоретичні аспекти становлення та розвитку інформаційних технологій. Комп'ютерні системи обробки табличних даних						
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних технологій.	6	–	–	–	6	T/4
Тема 2. Табличний процесор Microsoft Excel. Створення та обробка електронних таблиць.	10	2	2	–	6	P3/K, T/2
Тема 3. Форматування електронної таблиці та здійснення обчислень засобами Microsoft Excel.	16	2	6	–	8	P3/K, T/4
Тема 4. Графічне представлення даних засобами Microsoft Excel.	8	2	2	–	4	P3/K, T/2
Тема 5. Статистична обробка та аналіз даних, отриманих у процесі проведення наукових досліджень засобами Microsoft Excel.	24	4	8	2	10	P3/K/6
Тема 6. Використання Microsoft Excel для розрахунків пенсійного забезпечення, соціальних, страхових допомог.	22	–	10	2	10	P3/K/6
Разом за модулем 1:	92	10	28	4	50	
Модульна контрольна робота						30
Змістовий модуль 2. Комп'ютерні системи обробки масивів даних						
Тема 1. Основи роботи в СУБД Microsoft Access. Створення нової бази даних.	16	4	4	2	6	P3/K/4
Тема 2. Створення зв'язків між таблицями бази даних засобами СУБД Microsoft Access.	12	2	4	2	4	P3/K/2
Тема 3. Створення форм у СУБД Microsoft Access.	10	2	4	–	4	P3/K/2
Тема 4. Створення запитів на вибірку даних засобами СУБД Microsoft Access.	20	2	8	2	8	P3/K/8
Разом за модулем 2:	58	10	20	6	22	
Модульна контрольна робота						30
Всього годин/Балів	150	20	48	10	72	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. На основі опрацювання рекомендованої літератури:

- охарактеризувати рівні функціональної грамотності індивіда;
- визначити цілі та тенденції процесу інформатизації;
- проаналізувати концепції адаптивного навчання;
- подати порівняльну характеристику освітніх парадигм індустріального та інформаційного суспільства;
- проаналізувати основні підходи до детермінації категорій «технологія», «інформаційні технології»;
- розкрити сутність основних етапів розвитку інформаційних технологій;
- розкрити сутність властивостей інформаційної технології і вимоги до неї;

- провести аналіз сутності інформаційних процесів та інформаційних технологій, що їх обслуговують та охарактеризувати їх компоненти;
- виділити та охарактеризувати основні напрямки використання інформаційних технологій у сфері соціальної роботи.

2. Використовуючи табличний процесор Microsoft Excel виконати наступні завдання:

1. Створити нову книгу.
2. Використовуючи “гарячі клавіші”, перейти до останньої комірки рядка 5, стовпця H, комірки A1.
3. У комірки A1, B1, C1, D1 електронної таблиці послідовно ввести числа: $2,75 \cdot 10^{32}$; $0,025 \cdot 10^{-6}$, $5\frac{3}{11}$, $\frac{4}{17}$. У комірці A2 записати формулу для обчислення різниці між сумою значень, які записані в комірках A1, B1 та сумою значень, які записані в комірках C1, D1.
4. Очистити комірку B1, весь робочий лист. Відмінити процедуру очистки.
5. Провести редагування вмісту комірок A1 та B1 використовуючи рядок формул та безпосередньо у комірці.

3. Опрацювати літературу, де розкриті питання форматування електронної таблиці та робота з програмою Майстер функцій. Використовуючи табличний процесор Microsoft Excel виконати наступні завдання:

1. Виділити одночасно діапазони комірок електронної таблиці: A1:A5; C1; D7:D10; E2; F5:G7.
3. Виділити стовпці B; D; F:H, рядки 1-4 одночасно.
4. Виділити та очистити рядок 3, рядки 1 та 2 одночасно.
5. Виділити на робочому листі діапазон комірок A1:H14. Для рядка заголовку задати жовтий колір фону, для колонки A – червоний колір фону та візерунок на власний розсуд. Відформатувати виділений діапазон таким чином, щоб дані в комірках рядка заголовку були вирівняні по горизонталі по центру, параметри шрифту: Times New Roman, полужирний курсив, розмір 11 пунктів, а числові значення, які міститимуться у інших комірках діапазону записувалися б червоним кольором та були вирівняні: по горизонталі по центру, по вертикалі – по нижньому краю.

6. Для колонок A, C, F встановити грошовий формат числа. В якості грошової одиниці вибрати українську гривню та задати режим, за яким суми будуть виводитися з точністю до сотих.

7. Зовнішні контури таблиці обрамити подвійною лінією синього кольору, внутрішні лінії – штриховою лінією чорного кольору.

8. Поділити лист на сторінки, так, щоб нова сторінка починалася по горизонталі з рядка 12, по вертикалі – з колонки H.

4. У діапазон комірок A10; C4:E10; G1; G7:G10 ввести довільні числа. Використовуючи програму Майстер функцій у комірці H1 знайти максимальне значення серед введених чисел, H2 – середнє значення, H3 – суму значень, H4 – медіану. У комірці H5 обчислити на скільки відрізняється середнє значення від медіани.

5. У Microsoft Excel створити таку таблицю:

	2005	2010	2014	2015	2016
Кількість дітей, усиновлених протягом усього року	5241	4865	3218	3212	2963
Громадянами України					
з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	1419	2247	1591	1489	1490
з числа дітей, які проживають з одним із батьків і усиновлені вітчимою (мачухою)	1666	1369	1075	1319	1062
Іноземними громадянами					
з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	2110	1202	524	379	394

з числа дітей, які проживають з одним із батьків і усиновлені вітчимою (мачухою)	46	47	28	25	17
--	----	----	----	----	----

За даними таблиці побудувати діаграми (окремо для числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та числа дітей, які проживають з одним із батьків і усиновлені вітчимою (мачухою)), які відображають динаміку усиновлення дітей громадянами України та іноземцями по роках. Вибрати найінформативніші тип, вид діаграми, застосувати доцільні параметри оформлення діаграми. Легенду на діаграмі не виводити. Розмістити діаграму на робочому листі.

Відформатувати створені діаграми, змінивши її тип, параметри шрифту, підписи даних, вивести на діаграмах легенду та розмістити діаграми на окремому листі.

6. Здійснюючи роботу з абілітації підлітків соціальний педагог провів дослідження, спрямоване на виявлення рівня самоаналізу та сформованості навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих, у якому взяли участь учні старшої ланки школи. Отримані в процесі цього дослідження дані відображено в таблиці.

34	29	26	26	21	48	55	46	50	57	46	41	49	43	40	39	51	40	39	40	40	39
49	55	50	40	39	51	35	39	51	35	43	43	40	36	40	46	50	57	49	55	32	34
29	26	21	36	40	38	34	33	31	35	30	43	28	27	32	34	57	49	55	50	40	39
58	53	57	46	54	34	29	26	26	21	36	40	31	35	30	49	55	50	28	27	32	34

Використовуючи Microsoft Excel провести аналіз отриманих даних на I рівні (описова статистика), виконавши такі завдання:

1.Представити діагностовані показники рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих у вигляді частотного розподілу.

2.Представити одержані під час дослідження рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих дані у вигляді відсоткового розподілу.

3.Побудувати розподіли старшокласників за рівнями сформованості в них самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих, виходячи з таких розрахунків:

високий рівень – 87-100%;
достатній рівень – 56-86%;
середній рівень – 21-55%;
низький рівень – 0-20%;

4.Знайти максимальне та мінімальне значення показника рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих.

5.Знайти моду в масиві зафіксованих показників рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих.

6.Визначити значення показника рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих, який поділяє масив зафіксованих значень навпіл (медіана).

7.Знайти середній показник рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих.

8.Яка міра змінливості показників рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих (дисперсія)?

9.Знайти стандартне відхилення в множині діагностованих показників рівня сформованості в учнів самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих.

10. Представити частотні, відсоткові та розподіли старшокласників за рівнями сформованості у них самоаналізу та навичок позитивного сприйняття себе й оточуючих у графічному вигляді.

11.Здійснити аналіз отриманих емпіричних даних за допомогою компонента Microsoft Excel «Описова статистика».

7. 1. У Microsoft Excel створити таблицю:

Нарахована сума	Сукупний дохід сім'ї	Поточний прожитковий	Сукупний дохід	Сукупний дохід на 1	Кд (коэф.	Кг (базовий	Рг (базова	Рв (відсоток	Розмір обов'язк.	Розмір субсидії
--------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------	------------------------	--------------	----------------	---------------	-----------------	---------------------	--------------------

щомісячної квартплати	за останні 6 місяців	мінімум з 01.12.2016 по 30.04.2017	сім'ї за 1 місяць	члена сім'ї в місяць	доходу сім'ї)	коєф. доходу)	норма сплати за комунальні послуги)	обов'язк. платежу)	платежу	

та провівши відповідні обчислення розрахувати:

а) субсидію для сім'ї з 3-х осіб з сумарним сукупним доходом за останні півроку в 32120 грн і нарахованою сумою щомісячної квартплати в 1140 грн;

б) субсидію для сім'ї з 4-х осіб з сумарним сукупним доходом за останні півроку в 48524 грн і нарахованою сумою щомісячної квартплати в 1800 грн.

2. У Microsoft Excel створити таблицю:

Склад сім'ї	Вік дітей	Доходи членів сім'ї (в місяць)	Суми гарантованого прожиткового мінімуму до кожного з членів сім'ї	Сума збільшення гарантованого прожиткового мінімуму для дітей за умови коли: дитина є інвалідом, дитину виховує одинок мати або коли один або обоє батьків є інвалідами	Середньо- місячний сукупний дохід сім'ї	Сума гарантованого прожиткового мінімуму для сім'ї	Доплата на дітей	Розмір допомоги

та провівши відповідні обчислення розрахувати:

а) розмір соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї з 4-х осіб (батько, мати (інвалід), двоє дітей (син і дочка) віком відповідно 5 і 10 років). Заробіток батька за кожен з останніх шести місяців становив 3200 гривень, мати отримує пенсію по інвалідності – 1312 гривень.

б) розмір соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї з 5-х осіб (батько, мати (інвалід), троє дітей (2 сини і дочка) віком відповідно 2, 4 і 15 років). Заробіток батька за кожен з останніх шести місяців становив 3200 гривень, мати отримує пенсію по інвалідності – 1312 гривень, на молодшого з дітей сім'я отримує щомісячну допомогу по народженню в розмірі 860 гривень.

8. Створити базу даних, яка містить відомості, що подані в наступних таблицях:

Таблиця 1.1

№	Прізвище, ініціали	Дата народження	Посада	Паспортні дані
1	Іванов В.І.	21.01.1980	Слюсар-інструментальник	АС 658974
2	Петров С.П.	12.06.1983	Газо-електрозварювальник	ВС 457325

Таблиця 1.2

№	Прізвище, ініціали	Ідентифікаційний код	Зарплата	Табельний номер
1	Іванов В.І.	3286420124	6535	385/1/13
2	Петров С.П.	1985643796	7610	171/3/25

Таблиця 1.3

№	Прізвище, ініціали	Дата народження	КТУ	Продуктивність праці
1	Іванов В.І.	21.01.1980	0,97	85,2%
2	Петров С.П.	12.06.1983	0,86	91,5%

9. Створити зв'язки між таблицями створеної бази даних. Розірвати зв'язок між таблицями 1.1 та 1.3. Використовуючи програму Мастер підстановок підставити поле з даними "Продуктивність праці" з таблиці 1.3 в таблицю 1.1.

10.

1. Створити стандартні автоформи виведення даних по кожній з таблиць наявної бази даних. За допомогою програми Майстер форм створити форму подання даних, які зберігаються в таблиці 1.3 вибравши зовнішній вигляд форми: В один столбец. У форму включити поля: №з/п, Прізвище, ініціали, КТУ. В якості стилю для форми використати стиль Міжнародний.

2. За допомогою програми Майстер форм створити форму подання даних, у яку включити поля: №з/п, Прізвище, ініціали, Ідентифікаційний код, Паспортні дані, Продуктивність праці. Зовнішній вигляд форми: В один стовпчик. В якості стилю для форми використати стиль Офіційний.

11. (Наступні завдання виконуються у базі даних «Державні экзамени»).

1. Створити запит на вибірку з бази даних Державні экзамени відомостей про тих студентів, середній бал успішності яких за час навчання у вузі складає більше 4,1 бала.

2. Створити запит на вибірку з бази даних Державні экзамени відомостей про студентів жіночої статі, які навчаються на платній формі навчання і середній бал успішності яких менше ніж 4,2.

3. Створіть запит на вибірку з бази даних Державні экзамени відомостей про успішність студентів з загальної фізики таким чином, щоб система давала змогу здійснювати багаторазовий відбір даних на основі створеного запиту. Перевірте роботу створеного запиту.

4. Створіть запит на вибірку з бази даних Державні экзамени відомостей про загальну успішність кожного студента таким чином, щоб система давала змогу здійснювати багаторазовий відбір даних на основі створеного запиту. Перевірте роботу створеного запиту, здійснивши по чергово відбір тих студентів, середній бал успішності яких складає: А) $\leq 3,6$ бала; Б) ≤ 4 балів; В) $\leq 4,5$ бала; Г) $\leq 3,9$ бала.

5. Знайти середню успішність з таких дисциплін: Філософія, Іноземна мова, Алгебра і теорія чисел, Математичний аналіз за даними, які містяться у базі даних Державні экзамени.

6. Порівняти міри змінливості у рівнях засвоєння студентами матеріалу навчальних дисциплін, які вони вивчали у вузі.

7. Здійснити відбір з бази даних Державні экзамени студентів, які навчаються на платній формі навчання, середній бал успішності яких становить >3.5 і які у ході навчання отримали відмінні оцінки з дисциплін: Загальна фізика, Теоретична фізика, Методика фізики, використовуючи програму Построитель выражений.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою. У процесі поточного контролю, за результатами виконання завдань різного змісту, міри активності під час заняття студенту за кожную тему виставляється поточна оцінка. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність із дисципліни, становить 40 балів. Підсумковий модульний контроль здійснюється в процесі виконання студентом двох модульних контрольних робіт, які проводяться в формі комп'ютерного тестування. За кожную роботу студент може набрати максимум 30 балів. Студент може пересклати будь-яку тему, модульні контрольні роботи з метою підвищення свого рейтингу. Якщо з поважних причин студент пропустив заняття, йому надається можливість скласти пропущені теми. Заборгованість із модуля ліквідується студентом у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється в формі екзамену і передбачає оцінку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на основі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час практичних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Якщо підсумкова оцінка (бали) з дисципліни яка є сумою поточного оцінювання та підсумкових модульних оцінок становить не менше 75 балів, то, за згодою студента, вона може бути

зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо ж підсумкова оцінка (бали) з дисципліни менша 75 балів, або студент бажає підвищити рейтинг, то він складає екзамен. Екзамен проводиться у формі комп'ютерного тестування. За результатами екзамену студент може набрати максимум 60 балів, при цьому бали, набрані студентом за результатами модульних контрольних робіт анулюються.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Суть поняття адаптивного навчання та педагогічні вимоги до його організації.
2. Етапи еволюції підходів до розгляду комп'ютера як об'єкту вивчення.
3. Визначення поняття "технологія" та періоди розвитку педагогічної технології.
4. Властивості інформаційної технології і вимоги до неї.
5. Етапи розвитку інформаційних технологій.
6. Суть процесу інформатизації.
7. Інформаційно-технологічні процеси (ІТП) як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
8. Інформаційно-технологічні системи як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
9. Рівні розгляду інформаційних технологій, базові технологічні процеси.
10. Технологічні модулі як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
11. Технологічні операції (ТО) як компонент інформаційних процесів та інформаційних технологій.
12. Комп'ютерні технології обробки числових масивів. Табличний процесор Microsoft Excel. Вікна книг та їх елементи. Робочі листи.
13. Введення даних в електронну таблицю. Переміщення по електронній таблиці.
14. Створення файлу книги в Microsoft Excel, його відкриття та збереження.
15. Виділення елементів електронної таблиці.
16. Форматування комірок та діапазонів електронної таблиці (встановлення типу, розміру шрифту, формату чисел, вирівнювання даних).
17. Зміна розмірів колонок і рядків електронної таблиці.
18. Вирівнювання даних у комірках електронної таблиці.
19. Редагування виділеного діапазону комірок електронної таблиці (вилучення, очистка, копіювання, вставка діапазону комірок).
20. Переміщення та копіювання виділеного діапазону комірок з допомогою миші.
21. Функції Microsoft Excel. Аргументи функції. Синтаксис формули.
22. Робота з програмою «Мастер функций» в Microsoft Excel.
23. Сортування даних електронної таблиці.
24. Обрамлення виділеного діапазону комірок в Microsoft Excel.
25. Встановлення фону для виділеного діапазону комірок в Microsoft Excel. Поділ листів на сторінки в Microsoft Excel.
26. Робота з графічними об'єктами в Microsoft Excel.
27. Діаграми Microsoft Excel. Побудова діаграм з допомогою програми «Мастер диаграмм». Редагування діаграм в Microsoft Excel.
28. Шляхи та способи використання табличного процесора Microsoft Excel для розрахунків державних соціальних допомог.
29. Шляхи та способи використання табличного процесора Microsoft Excel для розрахунків державних страхових допомог.
30. Шляхи та способи використання табличного процесора Microsoft Excel для аналізу та представлення статистичних даних в сфері соціального захисту, соціального забезпечення населення.
31. Шляхи та способи використання табличного процесора Microsoft Excel у процесі аналізу результатів наукових досліджень.

32. Комп'ютерні технології обробки масивів інформації. Бази даних і системи управління базами даних.
33. Властивості полів бази даних.
34. Об'єкти баз даних.
35. Розробка структури таблиці бази даних, введення її в пам'ять комп'ютера та збереження.
36. Відкриття таблиці бази даних та заповнення її даними. Способи зміни ширини стовпців бази даних.
37. Суть процедури нормалізації та створення реляційних зв'язків між таблицями бази даних. Встановлення зв'язку між таблицями бази даних.
38. Встановлення зв'язку між таблицями бази даних з допомогою програми Мастер подстановок.
39. Основні види форм подання даних, які використовуються в СУБД Microsoft Access 2000 та їх створення в режимі конструктора.
40. Створення форм з допомогою програми Мастер форм в СУБД Microsoft Access 2000.
41. Призначення запитів в СУБД Microsoft Access 2000. Створення запиту на вибірку даних з бази даних.
42. Створення запиту на вибірку з допомогою програми Мастер простой запрос.
43. Призначення запитів з «параметром». Методика створення даного типу запиту.
44. Призначення підсумкових запитів. Методика створення даного типу запиту.
45. Пошук інформації у базі даних з використанням логічних виразів. Програма Построитель выражений та структура її вікна.
46. Методика створення запиту з допомогою програми Построитель выражений.
47. Шляхи використання комп'ютерних технологій обробки масивів інформації у професійній діяльності фахівця в галузі соціальної роботи.
48. Комп'ютерні технології пошуку та передачі інформації.
49. Інтернет як об'єднання мереж та як інформаційний простір. Служби Інтернету.
50. Шляхи використання мережі Інтернет у професійній діяльності фахівця в галузі соціальної роботи.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. 1. Агапова О. И., Кривошеев А. О., Ушаков А. С. О трех поколениях компьютерных технологий обучения / О. И. Агапова, А. О. Кривошеев, А. С. Ушаков // Информатика и образование. – 1994. – № 2. – С. 34-40.
2. Алиев А. Л. Системы отображения информации : Учеб. пособ. для вузов по спец. "Автом. сист. обр. информ. и управл." / А. Л. Алиев. – М. : Высш. шк.. 1988. – 223 с.
3. Арисава Макото Что такое компьютер / Арисава Макото. – К. : Вища шк., 1990. – 183 с.
4. Ахметов К. С., Фёдоров А. Г. Microsoft Internet Explorer 4.0 для всех / К. С. Ахметов, А. Г. Фёдоров. – М. : [б. и.], 1997. – 336 с.
5. Бауэр Ф., Гооз Г. Информатика. Вводный курс / Ф. Бауэр, Г. Гооз. – М. : Мир, 1990. – 336 с.

6. Берг А. И. Состояние и перспективы развития программированного обучения / А. И. Берг. – М. : Знание, 1966. – 214 с.
7. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования : проблемы и перспективы / Б. С. Гершунский. – М. : Наука, 1987. – 213 с.
8. Головань М. Інформатична компетентність: сутність, структура та становлення / М. Головань // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. – № 4. – С. 62 – 69.
9. Гриценко В. И., Паньшин Б. Н. Информационные технологии : Вопросы развития и применения / В. И. Гриценко, Б. Н. Паньшин. – К. : Наук. думка, 1988. – 272 с.
10. Джонассен Д. Компьютеры как инструменты познания : изучение с помощью технологии, а не из технологии / Д. Джонассен // Информатика и образование. – 1996. – №4. – С.117-125.
11. Ершов А. П., Звенигородский Г. А., Первин Ю. А. Школьная информатика (концепции, состояние, перспективы) / А. П. Ершов, Г. А. Звенигородский, Ю. А. Первин // Информатика и образование. – 1995. – №1. – С. 3-12.
12. Ефимова О. В. Практикум по компьютерной технологии / О. В. Ефимова. – М. : [б. и.], 1997. – 560 с.
13. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/technol/6804/>
14. Жалдак М. І., Рамський Ю. С. Информатика : навч. посіб. / М. І. Жалдак, Ю. С. Рамський. – К. : Вища шк., 1991. – 319 с.
15. Закон України “Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2007, № 12. – С. 102.
16. Информатика : энциклопедический словарь для начинающих / Сост. Д. А. Поспелов. – М. : Педагогика-Пресс, 1994. – 352 с.
17. Казмер Л. Методы статистического анализа в экономике / Л. Казмер. – М. : [б. и.], 1972. – 476 с.
18. Касаткин В. Н. Информация, алгоритмы, ЭВМ : пособие для учителя / В. Н. Касаткин. – М. : Просвещение, 1991. – 192 с.
19. Керр С. Новые информационные технологии и реформа школы / С. Керр // Информатика и образование. – 1993. – №5. – С. 117-122.
20. Ковалева К. М. Новые информационные технологии : практика работы в Windows: учебное пособие / К. М. Ковалева. – Донецк : [б. и.], 1997. – 150 с.
21. Коцюбинский А. О., Грошев С. В. Современный самоучитель работы в сети Интернет : практическое пособие. – М. : [б. и.], 1997. – 456 с.
22. Кошечев В. А. Автоматизация статистического анализа данных : пакеты прикладных программ / В. А. Кошечев. – М. : [б. и.], 1988. – 232 с.
23. Литвин І. С. Нові інформаційні технології / І. С. Литвин – Тернопіль : [б. в.], 1999. – 140 с.
24. Машбиц Е. И. Компьютеризация обучения / Е. И. Машбиц. – М. : “Большая российская энциклопедия”, 1993. – С.460-462.
25. Муранов А. А. Информатика и информационные технологии в школе / А. А. Муранов // Информатика и образование. – 1996. – №1. – С. 24-31.
26. Нортон П., Гудман Дж. Персональный комп'ютер : аппаратно-програмная организация / П. Нортон, Дж. Гурман. – СПб. : [б. и.], 1999. – 827 с.
27. Основы современных компьютерных технологий : учеб. пособ. – СПб. : [б. и.], 1998. – 446 с.
28. Падалка О. С., Нісімчук А. С., Смолюк І. О., Шпак О. Т. Педагогічні технології / О. С. Падалка, А. С. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Т. Шпак. – К. : Українська енциклопедія, 1996. – 254 с.

29. Роберт И. В. Современные информационные технологии в образовании: дидактические проблемы, перспективы использования / И. В. Роберт. – М. : Школа-Пресс, 1994. – 254 с.
30. Руденко В. Д., Макачук О. М., Патланжоглу М. О. Практичний курс інформатики / В. Д. Руденко, О. М. Макачук, М. О. Патланжоглу. – К. : Фенікс, 1997. – 304 с.
31. Симонович С. В. Информатика : базовый курс / С. В. Симонович. – СПб. : Питер, 2001. – 640 с.
32. Столяров Г. С. АРМ статистика : навч. посіб. / Г. С. Столяров. – К. : [б. в.], 1999. – 266 с.
33. Фигурнов В. Э. IBM PC для пользователя / В. Э. Фигурнов. – М. : Инфра-М, 1998. – 480 с.
34. Чекотковський Е. В. Графіки статистичних рядів та їх побудова на ПЕОМ з використанням пакету Exel / Е. В. Чекотковський. – К. : [б. в.], 1997. – 378 с.
35. Шафрин Ю. А. Информационные технологии / Ю. А. Шафрин. – М. : [б. и.], 1999. – 316 с.